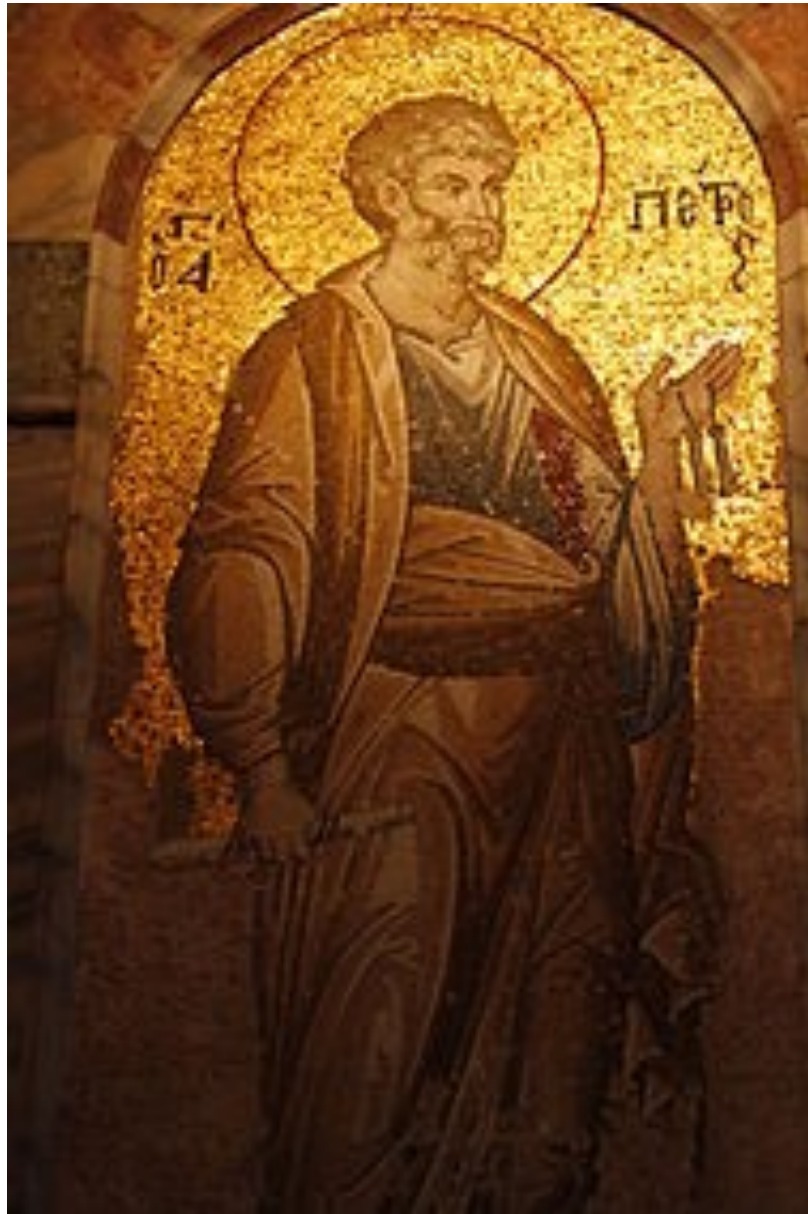

KRISTEN ENHET

Årgång 57 Nr 4 julen 2021

Petrus, mosaik från St. Peterskyrkan i Chora

*”Jag säger dig att du är Petrus, Klippan,
och på den klippan skall jag bygga
min kyrka ...” (Matt. 16:18)*

Från redaktionen:

Välkommen till ett nytt nummer av Kristen Enhet. Den här gången har vi ett tydligt tema för alla artiklarna: *Petrusämbetet*. Vi belyser det med infallsvinklar från romerskt katolskt, ortodoxt och svenskkyrkligt perspektiv. Låt det få vara ett "input" till samtal och fördjupningar! Helt klart är ju att vägen till enhet måste inkludera hur vi förhåller oss till detta ämbete. Omkring detta må vi samtala och bedja. I FKE:s grund ingår att arbeta för en enad synlig kyrka med biskopen av Rom, bäraren av Petri ämbete, som enande gestalt.

Med detta nummer vill vi också önska våra läsare

Ett Gott Nytt Kyrkoår, En God Jul och Ett Gott Nytt År 2022

*O du saliga,
o du heliga,
nådebringande
juledag!
Ära ske Herran
nära och fjärran!
Änglar förkunna
Guds välbehag.*

*Född är Frälsaren
och Förlossaren,
Kristus, Herren
i Davids stad.
Kommen är friden,
himmelska tiden
nu är fullbordad.
Min själ, var glad.*

*Gåvor heliga,
outsägliga
gav oss Faderns
barmhärtighet.
Krist vare hälsad!
Världen är frälsad.
Fröjda, fröjda dig,
o kristenhet!*

Ordf Bo Brander har ordet:

Det är något särskilt med Petrus.

När Jesus kallar honom till efterföljelse säger han samtidigt att han skall göra honom till människofiskare (tillsammans med Andreas). Mark 1:17. När Petrus bekänner Jesus som Messias säger Jesus att "du är Petrus, Klippan, och på denna klippa skall jag bygga min kyrka och dödsrikets portar skall aldrig få makt över den." Matt 16:18. Petrus får också himmelrikets nycklar.

Den kväll Jesus instiftar nattvarden får vi veta att Jesus särskilt har bett för Petrus, för att hans tro inte skall vara om intet. "Och, säger Jesus, när du en gång har vänt tillbaka, så styrk dina bröder." Luk 22:32. När Jesus efter uppståndelsen frågar Petrus om han älskar Jesus, och Petrus svarar jakande, får han uppdraget att vara herde för den mänskliga fårahjorden.

I samtliga fyra evangelier ger Jesus Petrus uppdrag för framtiden: Att vara människofiskare, (Markusevangeliet), att vara klippan på vilken kyrkan byggs, (Matteusevangeliet) att styrka sina bröder, (Lukasevangeliet) och vara herde för fåren, (Johannesevangeliet).

Under en retreat på stiftelsen Berget begrundar jag i all enkelhet Petrus och hans särskilda uppgifter. Det är tvåtusen år sedan han fick dem av Jesus och jag undrar om de fortfarande är aktuella.

Det är något särskilt med Petri efterträdare. Med en slags självklarhet räk-

nade den tidiga kyrkan upp sina rötter med början hos aposteln Petrus i Rom. Man höll reda på successionen och med vem den börjar. Efterträdare följde på efterträdare medan världen förändrades.

Det stolta romarriket sjönk ner i ruiner och grus och orostider med folkvandringar kom därefter, men Petrusämbetet levde vidare. Det levde i de stora förändringar som varje århundrade rymmer, det levde genom kontinentala pesttider och när nya kontinenter inlemmades i den världsuppfattning som fanns i Rom. Det påverkades inte nämnvärt av de tekniska revolutionerna under senare sekel, inte heller av de totalitära diktaturer som plågat världen inte minst under det senaste århundradet.

Jesu ord om att dödsrikets portar inte skulle vara kyrkan övermäktig kan tjugo seklers kristen erfarenhet bekräfta. Kyrkan och innehavaren av Petri stol har ständigt föraktats och hånats. "Hur många divisioner har påven?" frågade Josef Stalin på sin tid. Nu är kommuniststyret borta och Sovjetunionen finns inte längre men in på Vatikanens gårdar kommer svarta limousiner med ryska ledare som likt blyga konfirmander bugar för den helige fadern. Denne osannolike man, i regel en gammal ungar i långa vita kjolar, men till hans ord lyssnar hela världen - troende och icke troende.

Gjorde reformationens män rätt eller fel, när de avvisade Petrusämbetet till

exempel i den tragiska texten "Om påvens makt och överhöghet" som ingår i de Lutherska bekännelseskrifterna. Är det skruvade påståendet att det inte var Petri person utan Petri bekkännelsete som var den klippa på vilken Jesus skulle bygga sin kyrka längre hållbart? Är det en brist i de reformerade kyrkorna att inte ha gemenskap med Påven? Är det de troende till skada och gör det kyrkorna svagare?

I längtan efter enheten är det nu angeläget att verkligen lyfta upp petrusämbetet och begrundat hur man skall förhålla sig till det. Kanske Jesu förbön för Petrus om omvändelse och stärkandet av kristna bröder i de yttersta av dessa tider nu verkligt är relevant.

På Berget bad vi dagligen en bön av John Henry Newman. Den lyder såhär:

Herre vi tror och bekänner med fullkomlig tillförsikt, att din kyrka kommer att bestå intill tidens slut, såsom du har lovat. Därför är vi inte oroliga och ängsliga för din kyrkas fortbestånd och välfärd. Vi vet inte vad som bäst gagnar henne. Vi lägger framtiden i dina händer och fruktar ingenting hur oroande allting än må tyckas.

Bara en sak ber vi dig om: ge din tjänare och ställföreträdare vår påve N., sann klokhet och kraft. Ge honom nådens tröst i detta livet och odödlighetens krona i det kommande. Amen

Information från årsmötet:

Den gamla styrelsen omvaldes och utökades med en ledamot: Jim Lagerlöf, som arbetar på Katolska Pedagogiska nämnden. Kassören Per Englund kvarstår och är adjungerad till styrelsen.

Som svenskkyrklig rådgivare utsågs professor Sven-Erik Brodd. Styrelsen kommer att be +Anders utse en ny katolsk rådgivare. Medlemsavgiften fastställdes oförändrad 200 kronor (150 för studenter).

Har Du ännu inte betalt så kan du göra det på plusgiro 67 91 82-6, **Förbundet för Kristen Enhet.**

Glöm inte att skriva *avsändarens namn!!*

Den närvarande men frånvarande påven i Svenska kyrkan

Text: Sven-Erik Brodd

I en recension av "Evangelisk katolicitet. Om kyrkans enhet och identitet i Kristus" (red. Berth Löndahl, Artos 2021), skriver Bo Brander i *Katolskt Magasin* (2021): "Samtidigt är det efter läsningen klarare vad som fattas: Petrusämbetet. [...] Men nu är tiden inne att begrunda Petrusämbetet." Jag ska försöka att kort sätta Bo Branders propå i relation till Svenska kyrkan.

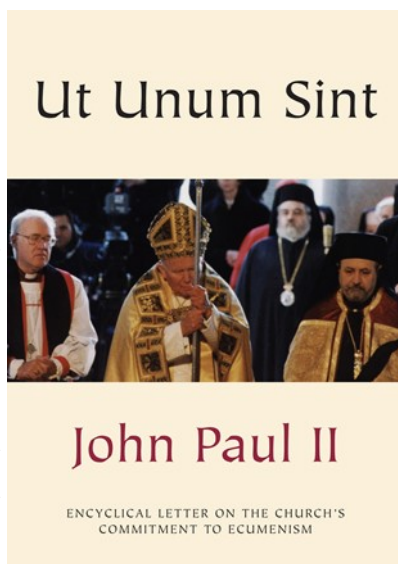
I *Kyrkor i samtal. Rapport om bilaterala dialoger i Sverige* (2005, s. 55, 65) påpekas att påven inte varit föremål för samtal i Sverige, men att den officiella dialoggruppen mellan Svenska kyrkan och Stockholms katolska stift i dokumentet *Biskopsämbetet* (1988) berör frågan "på ett försiktigt men dock tydligt sätt" och med en exkurs om Petrusämbetet. I *Kyrkor i samtal* sägs också att Svenska kyrkans biskopsmötes svar på encyklikan *Ut unum sint* (1995) blivit internationellt uppmärksammat. Men mer har det inte blivit. Den teologiska reflektionen kring "påven" (som biskopen i Rom, som Petrustjänsten, som enhetstecken, etc.) liksom de frågor som kan rymmas i detta sammanhang (såsom indefectabilitas och infallibilitas) saknas i Svenska kyrkan. Det kan gälla hur Svenska kyrkan har förhållit sig till honom genom historien men också hur han i

nutidens massmediasamhälle möter som kristenhetens ledare. Men mitt i denna närvaro är risken stor att bristen på kunskap leder till påståenden som ersätter en på kunskap grundad insikt.

Mycket har skrivits internationellt om lutherdomens förhållande till påven, både i historia och nutid och i kvalificerade teologiska dialoger mellan romersk-katolska och evangelisk-lutherska kyrkor. Den internationella litteraturen visar emellertid också, vilket är viktigt, att den lutherska uppfattningen om påven inte existerar. Det finns många lutherska uppfattningar.

Jag ska kort antyda en av dessa teologiska dialoger om Petrustjänsten, också den okänd i Sverige, där jag själv varit med. Det gäller den s.k. Farfagruppern, med namn efter ett Birgittinkloster i Italien, under ledning av James Puglisi och den nyligen avlidne Peder Nørgaard Højen. Farfagruppern utgick ifrån Johannes Paulus II:s ovan nämnda encyklika *Ut unum sint* där påven vill inspirera troende ur alla traditioner att reflektera över hur Petrustjänsten skulle utövas

vid tiden för millenniumskiftet. Vi arbetade under fem år. Under tiden hade vi också två internationella konferenser dit framstående teologer inbjöds, så Walter Kasper, Geoffrey Wainwright, Eero Huovinen, John

Zizioulas och en rad andra. Föreläsningarna publicerades i *How Can the Petrine Ministry be a Service to the Unity of the Universal Church?* (2010). Fyra år senare offentliggjordes det teologiska dokumentet: *Gemeinschaft der Kirchen und Petrusamt. Lutherisch-katholische Annäherungen* (2014), i engelsk översättning *Communion of Churches and the Petrine Ministry. Lutheran Catholic Convergences* (2014). Några mycket korta reflexioner utifrån detta från ett svenskkyrkligt perspektiv.

I internationella och lokala luthersk-katolska dialoger har Petrusämbetet varit föremål för många samtal och forskning som också lett fram till konvergerande uppfattningar. Våldigt lite av detta har recipierats av Svenska kyrkan, inte ens som incitament för fortsatta studier. I själva dialogerna finns ny forskning presenterad, liksom tidigare dialoger. Till dialogerna förs alltid historiska studier. I Sverige har ingen sådan sammanhållen forskning presenterats, alltså: vi har våra föreställningar mellan ingen kunskap.

Vad som hände under 1500-talet vid olika furstekyrkors uppbrott från gemenskapen av kyrkor under påven är, inte minst i Tyskland, väl utforskat. I Sverige finns antydningar men ingen sammanhållen forskning. Vi vet helt enkelt inte med någon större säkerhet hur det gick till eller hur man resonerade. Men något vet vi, t.ex. att kungarna gjorde anspråk på påvens makt och myndighet över kyrkan. Det var en viktig bakgrund till den antipapistiska hållning som var en del av den framväxande nationalstatens "svenskhet". Det för över till frågan om vad Farfagruppern kallade primatialitet.

Det finns i de lutherska kyrkorna, också i Svenska kyrkan, olika former för ett yttersta ansvar och för en yttersta auktoritet. Kungadömet ("av Guds nåde") formulerades rakt och tydligt av de lutherska teologerna under det karolinska enväldet i Sverige: kungen var Guds ställföreträdare på jorden, vicarius Christi. (Normann 1948, s. 23ff)

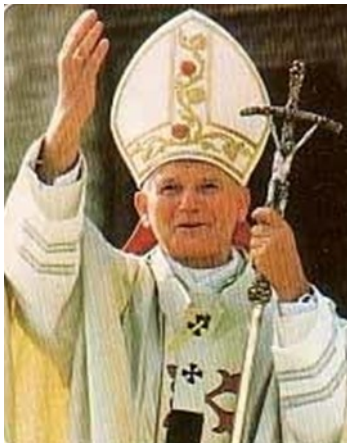
Gustav Vasa tar makten över kyrkan och bröt med påven.

Det var något exempel på hur frågan om påven kan belysa Svenska kyrkans historia, hur han varit närvarande om än frånvarande. Nu ett par exempel på hur samma fråga kan relatera Svenska kyrkan till nutiden.

Om det tidigare var så att polis och censur stod till Svenska kyrkans förfogande, är situationen annorlunda nu. Det betyder att Petrusämbetet spelar en roll på ett positivt sätt som aldrig varit möjlig. I svenska press och andra media rapporteras om påven och återges hans uttalanden i olika frågor samtidigt som kunskapen om hur detta ska förstås i sitt sammanhang tycks vara växande. Det påverkar ecklesiologin (Brodd 2010).

Påvens besök i Sverige 1989, de svenskkyrkliga biskoparnas närvaro vid hans

mässor (där de välsignades) och deras liturgiska agerande tillsammans med

påven förstärker bilden av påven som universalkyrkans ledare. När ärkebiskoparna Werkström och Vikström i Peterskyrkan i Rom 1991, tillsammans med påven bad vid Petrus grav och i biskopsskrud vid högaltaret välsignade folket tillsammans med påven, är ytterligare ett exempel (Werkström 2006).

Förbundet för Kristen Enhet skriver: "En aktuell uppgift är bl. a att verka för en fördjupad biblisk och teologisk förståelse för påvens ställning som hela den återförenade kyrkans synliga och enande centrum."

(<http://kristenenhet.nu/foldern.htm>)

Litteratur

Biskopsämbetet. Rapport från den officiella samtalsgruppen mellan Svenska kyrkan och

Stockholms katolska stift, Stockholm 1988 (Verbum)

Brodd, Sven-Erik, "Papal Ministry in Communication Ecclesiology: A Search for Some Possible Themes", How Can the Petrine Ministry be a Service to the Unity of the Universal Church?, ed. James F. Puglisi, Grand Rapids & Cambridge 2010, 155-169

Gemeinschaft der Kirchen und Petrusamt. Lutherisch-katholische Annäherungen, Leipzig & Paderborn 2014 (Evangelische Verlagsanstalt & Bonifatius Verlag), översättning Communion of Churches and the Petrine Ministry. Lutheran □ Catholic Convergences, Grand Rapids/Mich. 2014

How Can the Petrine Ministry be a Service to the Unity of the Universal Church?, ed. James Puglisi, Grand Rapids/Mich. 2010

Kyrkor i samtal. Rapport om bilaterala dialoger i Sverige, red. Per-Magnus Selinder & Katrin Åmell, Stockholm 2005 (Sveriges Kristna Råds Skriftserie 8)

Normann, Carl-E., Prästerskapet och det karolinska enväldet. Studier över det svenska prästerskapets statsuppfattning under stormaktstidens slutskede, Lund 1948 (Samlingar och studier till Svenska kyrkans historia 17)

Ortodoxa Kyrkan och påvedömet

Text: Mikael Fälthammar

Påve Paulus VI sade att "påvedömet är tveklöst det främsta hindret för ekumeniken idag." Om detta är ortodoxa teologer eniga. En historisk genomgång hjälper oss förstå varför.

I den tidiga kyrkan hade biskopen av Rom en viktig roll. Schmemmann menar att detta är "unisont förkunnat hos

konciliefäderna", fastän tolkningen i detaljerna skilde sig åt.

Olika helgon talar om Rom med stor respekt och kärlek. Att söka hjälp från Roms biskop förekom ofta, inte minst i anslutning till de teologiska striderna på 3-500-talen. Båda påvarna Leo och Gregorius betonade subsidiaritet i Väst.

Biskopen av Rom hade position som den främste bland jämlikar. Samverkan

mellan konciliaritet och primat skedde dynamiskt och berodde på omständigheter.

Schismen mellan Öst och Väst var resultatet av en lång process som ägde rum mellan 800-1400-talen. Faktorerna var teologiska, språkliga och politiska. Ortodoxa menade att Rom kom med nymodigheter i tron och den kanoniska lagen. Påvedömets roll uteslöt i allt högre grad konciliaritet som institution. Spänningarna ledde till en faktisk schism år 1054. Från detta år gick Rom i allt högre grad sin egen väg. Schismen beseglades när det fjärde korståget plundrade Konstantinopel 1204.

Reformationen kom även att påverka Ortodoxa Kyrkan. En följd av stridigheterna var en ökad konfessionalism.

Motreformationen ökade den romerska exklusiviteten och påvens auktoritet. Rom inledde proselytism bland ortodoxa kristna, vilket var vanligt förekommande i Mellanöstern. Denna proselytism fick till stånd splittring i alla östliga och orientaliska kyrkor, vilket i sin tur ledde till ökad misstro från ortodoxt håll gentemot Rom.

Det Osmanska riket organiserade alla kristna, oavsett konfession, under en och samma auktoritet: patriarken av Konstantinopel. Detta fick negativa följder för den ortodoxa konciliariteten.

Roms svar på moderniteten på 1800-talet var ultramontanismen som ytterligare utökade påvens auktoritet – vilket kommer tydligt till uttryck i Första Vatikankonciliet beslut. Detta koncilium är starkt kritiserat av ortodoxa teologer idag för dess magstarka utta-

landen om påvens överhöghet och ofelbarhet.

Under samma århundrade bröt sig fler folk loss från Osmanska riket. Ortodoxa Kyrkan fick strida – och gör så än idag – mot en ökad nationalistisk gemenskap som stundtals trumfades själva Kyrkans gemenskap. Vid ett koncilium i Konstantinopel år 1872 fördömdes Ethnofylitism: "diskriminering på grund av ras, etniska stridigheter, hat och splittring i Kristi Kyrka är oförenligt med evangeliets lära och våra heliga fäders kanoniska tradition."

Under 1900-talet blev frågan om hur man skulle praktisera konciliaritet och primat i Ortodoxa Kyrkan akut, t.ex. kring vem som har rätt att ge autokefali. Kretamötet 2016 är ett steg på vägen för Ortodoxa Kyrkan att praktisera dessa i modern tid.

För Roms del kom en liturgisk och patristisk renässans att spela stor roll för besluten på Andra Vatikankonciliet. Då försökte man närma sig Ortodoxa Kyrkan på olika sätt. Relationerna har förbättrats sedan mitten av 1900-talet.

Ortodoxa Kyrkans syn på auktoritet i Kyrkan grundar sig i hennes Treenighetsteologi. I Treenigheten råder full enhet i gemenskapen, enhet i mångfald. Detta tar sig t.ex. uttryck i *Apostoliska kanon 34* (300-tal):

Biskoparna för varje folk bör veta vem som är den förste bland dem och betrakta honom som deras huvud. De bör inte vidta några viktiga åtgärder utan att ha inhämtat hans uppfattning. Var och en bör endast företa sig det som angår hans område (*paroikia*: stift) och den landsbygd som hör dit. Men även han (den främste) skall inte göra något utan att ha inhämtat allas uppfattning. På så sätt kommer man nämligen att uppnå enighet, och Gud blir förhärlikt genom Kristus i den Helige Ande.

I denna kanon förenas konciliaritet och primat enligt ortodox tradition.

Patriark Daniel av Rumänien skriver:

I ljuset av den trettiofjärde apostoliska kanon uppfattar den ortodoxa teologin att *primus*, som tjänar *koinonía*, är *primus inter pares* och inte *unus*

super omnes. Han är ett redskap eller en tjänst för att förverkliga gemenskapen och inte en enhetens yttersta princip, för enheten är *koinonia* själv. [...] Detta förklarar var-

för det yttersta uttrycket för enheten, liksom en autokefal lokalkyrkans högsta auktoritet, inte är patriarken själv utan Den heliga Synoden, det vill säga den *koinonía* som består av de olika stiftens biskopar.

Här framträder ett primat vars syfte är att tjäna i kärlek, och som inkarneras vid firandet av eukaristin. Detta är också den ecklesiologiska modell som förespråkas av de senaste bilaterala samtalen mellan Rom och de ortodoxa. I Ravennadokumentet (2007) hänvisar man till en Trinitarisk modell för kyrkan (1.5), där jämlikhet finns vid sidan av en ordning. Man slår även fast konciliaritetens viktiga plats (1.8;9).

Denna princip gäller på stiftsnivå, ärkestiftsnivå, och måste också gälla på universell nivå. Därför behövs både universell konciliaritet och ett universellt primat. Detta återfinns i den kanoniska traditionen som anses auktoritativt av både ortodoxa och katoliker. Rom har där en "första hedersplats", men ej den juridiska överhöghet som Rom kom att tolka den genom historien. I dagens samtal har man konstaterat: "att nyckeln ligger i detta: primat och synodalitet måste verkligen uttryckas 'i tjänst för Kyrkans enhet.' Tjänande är både handling och inställning. Kristus är den sanna förebilden för detta." I denna fråga finns viss anledning till hopp.

Nytt program för *Berget/S:t Davidsgården och Meditationsgården* finns nu ute – läs på hemsidan www.berget.se

Berget tar också emot volontärer för kortare eller längre period.

Kontakta ingrid@berget.se

Påvens primat ur ett katolskt perspektiv

Text: Tord Fornberg

Vilken roll spelar påven, och varför är han så viktig? Svaret kan sökas, och kanske också bli funnet i normgivande texter, bibliska eller senare, encyklikor och liknande. Men det finns en annan väg att gå: att se vad som händer när den Helige fadern framträder. Jag tänker på påvebesöket i Sverige för fem år sedan, när Reformationsminnet skulle firas. Massmedias uppmärksamhet ägnades så gott som helt åt påven, medan övriga kyrkledare på sin höjd kom att betraktas som bifigurer. Och jag minns de samlade katolikernas jubel när han kom in på Malmö stadium, hur det tog honom nästan en timme att gå de ungefär 400 meterna runt arenan. Alla ville komma åt att hälsa på honom, få sina småbarn kyssta av honom och själva sola sig i glansen kring honom.

Varför var det så? Jo, mannen från Argentina i den vita prästdräkten är hela den katolska världens mänskliga överhuvud. Han står över alla mänskliga gränser, alla katoliker, oavsett ålder, hemland,

social grupp, kan i honom se sin andliga ledare. Inte minst viktigt är att han står över alla nationella gränser, han är svenska katolikers ledare lika väl som

han är indiernas, sydafrikanernas eller italienernas. Kyrkan har ingen nationell identitet, som ju i så fall skulle avgränsa henne från andra folk. Vart jag än kommer i världen är jag som katolik hemma i den katolska kyrkan. Jag har själv varit förbönsläsare i en mässa firad i Frankrike med en italiensk kardinal som celebrant. Kyrkan där är "min" lika mycket som deras som bor på platsen. Och jag hade inga problem att följa med i en mässa i Tyn-katedralen i Prag, trots att jag inte kan ett ord tjeckiska, det var samma mässa som jag är van vid från S:t Lars kyrka i Uppsala.

Det går förvisso att resonera mera teoretiskt också. Texter är viktiga, det gäller bibliska texter men också andra dokument från kyrkans 2000-åriga historia. Då är det viktigt att veta, att det finns ingen *Sola scriptura*. All skrift ges en tolkning, antingen av en auktoritet som påven, ett kyrkomöte, en sekulariserad allmänhet, eller kanske omedvetet av mig själv. Frågan är då vem jag ger tolkningsföreträdet. Påven, företrädaren för den katolska kyrkans samlade tradition alltsedan Jesu tid, är katolikens självklara svar. Det är i denna tradition, som vi finner bibelordets budskap till oss i dag. Om jag i stället ger mig själv tolkningsföreträdet, öpp-

nar jag vägen för ett totalt godtycke och därmed splittring i en mängd samfund, som endast har det gemensamt att de alla anser sig "ha rätt" och att alla andra har mer eller mindre fel. Inte heller alternativet att man betraktar kyrkan som en pluralistisk storhet bestående av olika samfund med olika svar till och med på centrala teologiska och sociala frågor är godtagbart. En sådan pluralistisk kyrkosyn kan aldrig leda till att världen ser någon kristen enhet och därför kommer till tro. Splittringen i samfund misskrediterar kyrkan och hennes trovärdighet i världens ögon.

Påven personifierar kyrkans enhet, fungerar som garant för denna, och man kan som katolik känna djup tacksamhet för att leva i trons gemenskap med honom i stället för att vara utlämnad åt sina egna privata övertygelser och åsikter. Men är det nödvändigt att just biskopen av Rom är detta trons överhuvud? Nej, det är inte absolut nödvändigt. Men det har blivit så av historiska skäl. Roms biskop blev redan i tidig fornkyrklig tid betraktad som västerlandets patriark, den som man vände sig till i tider av splittring. Uppgiften att aposteln Petrus skulle ha fungerat som "biskop" av Rom under 25 år från år 42 e.Kr., då han "begav sig till en annan plats" (Apg 12:17), får nog skrivas på önsketänkandets konto. Däremot är traditionen, att han såväl som Paulus led martyrdöden i staden omkring mitten av 60-talet så tidig och så fast att den svårligen kan avvisas. Rom var rikets huvudstad, dess i särklass största stad, och man kunde där visa upp apostlafurstarnas gravar, under vad som i dag är Peterskyrkan re-

spektive San Paulo fuori le mura. Aposteln Petrus hade en särställning i den tidiga kyrkan, en ställning som Paulus inte kunde göra anspråk på trots dennes bestående betydelse genom de många breven till församlingar runt omkring östra Medelhavsvärlden men också till just Rom.

Vi kommer därmed till några bibeltexter, som har spelat en avgörande roll för tänkandet kring Petrus betydelse för kyrkan århundradena igenom. Viktigast av dem är Joh 21:15-17 om hur den uppståndne Jesus tre gånger ger Petrus uppdraget att vara en herde för Jesu "får". Tretalet påminner Petrus på ett smärtsamt sätt om hur han några få veckor dessförinnan tre gånger hade förnekat all kännedom om Jesus. Det måste ha framstått som ett mirakel för honom hur Jesus sedan kunde ge just honom herdeuppdraget, men om vi får tro den fornkyrkliga legendbildningen gick han några årtionden senare själv martyriet till mötes med öppna ögon.

En annan text som framför allt kom att uppmärksammas i samband med reformationstidens strider är Matt 16:17-19, att "du är Petrus, och på den klippan skall jag bygga min kyrka ... och jag ska ge dig nycklarna till himmelriket" eller på latin *Tu es Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam et tibi dabo claves regni caelorum*, som texten citeras i två meter höga guldbokstäver under kupolen i Peterskyrkan. Petrus uppdrag förvaltas i dag av Jorge Bergoglio från Buenos Aires, alltså påven Franciskus.

Returadress:

Per Englund
Ekevägen 6A
70237 ÖREBRO

Digital kyrkodag 22 november 2021

”Mötet mellan slutet och början”

11.00 Välkommande av FKE:s ordf. Bo Brander

11.10 Journalisten Kerstin Elworth: *Kristus Konungens dag – 1:a adventsfasta*

11.30 Samtal

11.45 Sext – för Kyrkans enhet

12.00 Teol. Doktor Folke T Olofsson : *Domssöndagen – 1 adventsglädje*

Avslutande av Bo Brander

Tiderna är ungefärliga. **Alla** är välkomna att delta via Zoom.

Aktuell länk finns i god tid på Facebooksidan Kristen Enhet och på hemsidan (*kristenenhet.nu*)

Vi börjar släppa in i mötet från en kvart innan starttid.

FKE:s styrelse:**Ordförande:**

Bo Brander (Svk) Tfn 070-648 37 33
bo.brander@gmail.com

Vice ordförande:

Leif W. Östborg (Svk) Tfn 070-6476636
leif.waldemar.ostborg@gmail.com

Sekreterare:

Nausikaa Haupt (Kk) Tfn 0733-79 55 96
nausikaa.haupt@katolskakyrkan.se

Övriga ledamöter:

Bo Zetterlund (Svk)
Tfn 070-330 79 87
bo.g.zetterlund@telia.com

Pierre Hernvall (Svk)
Tfn 070-333 17 42
kerubicon@hotmail.com

Daniel Wihlborg (Svk)
073-906 95 39
daniel.wihlborg@svenskakyrkan.se

Jim Lagerlöf (Kk) Tfn 08-50 557 663
jim.lagerlof@gmail.com

Kassa, adressregister:

Per Englund (Kk)
070-569 12 40
per.englund@kristenenhet.nu

Teologisk rådgivare

Sven-Erik Brodd (Svk)

Redaktör för Kristen enhet: Leif W. Östborg, *leif.waldemar.ostborg@gmail.com*
Förslag till artiklar och innehåll (liksom klagomål) kan ske till redaktören!

Ansvarig utgivare: Bo Brander